

บันทึกข้อความ

สำนักปลัดฯ
เลขที่รับ 145
วันที่ 23 พ.ย. 2565
เวลา 14.00 น.

ส่วนราชการ งานธุรการ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลโปงลาง

ที่ รอ. ๕๓๓๐๔/

วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การประกาศใช้เทศบัญญัติ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร ผ่านเว็บไซต์ของเทศบาลและช่องทางอื่น

เรียน หัวหน้าสำนักปลัด (ผ่านงานประชาสัมพันธ์)

ตามที่เทศบาลตำบลโปงลางได้จัดทำร่างเทศบัญญัติเทศบาลตำบลโปงลาง เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมัน บำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ.๒๕๖๕ ต่อสภาเทศบาลตำบลโปงลาง โดยสภาเทศบาลตำบลโปงลางได้ประชุมพิจารณา ตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดในระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องมีมติเห็นชอบให้ตราเป็นเทศบัญญัติได้ในคราวประชุมสภาเทศบาล สมัยสามัญ สมัยที่ ๔ ครั้งที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๕ และส่งเรื่องขอรับความเห็นชอบต่อผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด และผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดพิจารณาให้ความเห็นชอบในร่างเทศบัญญัติฯ และนายกเทศมนตรีตำบลโปงลางลงนามประกาศใช้เทศบัญญัติฯ ดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

จึงขอส่งสำเนาเทศบัญญัติเทศบาลตำบลโปงลาง เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมัน บำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ.๒๕๖๕ จำนวน ๑ ฉบับแนบท้ายบันทึกนี้ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นางบุรพา ศิริแวน)

ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขฯ

เรียน หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล

- เพื่อโปรดทราบ/พิจารณา

- กัดขางสาธารณสุขฯ แจ้ง รอ.๑๐๐๖

อนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

เทศบัญญัติใช้เทศบัญญัติ เรื่อง บ่อดัก

ไขมันในอาคาร

(นางสาวนุชชา วัฒนพงษ์)
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

(นางสาวจิ นอนนุช)
หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ

- ส่งนายก อบต.โปงลาง

ดำเนินการตามระเบียบต่อไป

สับเอก

(ประยุทธ์ สิงห์ขันธ์)

หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล

๒๔ พ.ย ๖๕

ประกาศเทศบาลตำบลโพหนอง
เรื่อง การประกาศใช้เทศบัญญัติเทศบาลตำบลโพหนอง เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมัน บำบัดน้ำเสีย
ในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๕

ด้วยสภาเทศบาลตำบลโพหนอง อำเภอโพหนอง จังหวัดร้อยเอ็ด มีมติให้ความเห็นชอบเทศบัญญัติเทศบาลตำบลโพหนอง เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมัน บำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๕ ในคราวประชุมสภาเทศบาลตำบลโพหนอง สมัยสามัญ สมัยที่ ๔ ครั้งที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๕ และผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ตามหนังสืออำเภอโพหนอง ที่ รอ ๐๐๒๓.๑๘/๓๕๙๓ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ เทศบาลตำบลโพหนอง จึงประกาศใช้เทศบัญญัติ เรื่องการติดตั้งบ่อดักไขมัน บำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๕ แนบท้ายประกาศนี้

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

(นายบุรชาติ สวัสดิ์พละ)
นายกเทศมนตรีตำบลโพหนอง

เทศบัญญัติ
เทศบาลตำบลโพธิ์ทอง
เรื่อง
การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร
พ.ศ.๒๕๖๕

เทศบาลตำบลโพธิ์ทอง
(จังหวัดร้อยเอ็ด)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างเทศบัญญัติเทศบาลตำบลโพหนอง
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๕

หลักการ

โดยเป็นการสมควรตราเทศบัญญัติ ว่าด้วยการติดตั้งบ่อดักไขมันและบำบัดน้ำเสียในอาคาร เพื่อใช้ในการควบคุมดูแลเกี่ยวกับการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล มิให้มีมลพิษอันเกิดจากน้ำเสีย ก่อให้เกิดเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องดำเนินการในเขตเทศบาลตำบลโพหนอง ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเพื่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

เหตุผล

ด้วยรัฐบาลได้มีนโยบายการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม โดยเร่งรัดการควบคุมมลพิษจากน้ำเสีย ซึ่งให้ความสำคัญกับการจัดการระบบบำบัดน้ำเสียในครัวเรือนและในชุมชน อันเป็นการช่วยลดปริมาณน้ำเสีย และปรับปรุงคุณภาพน้ำให้ดีขึ้น เทศบาลตำบลโพหนองพิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดการน้ำเสียในอาคารและครัวเรือน เป็นการแก้ไขปัญหาที่ต้นทางและเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาคุณภาพของน้ำ ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้เทศบาลมีหน้าที่ในการจัดการน้ำเสีย หากไม่มีการบำบัดน้ำเสียเมื่อมีการระบายน้ำเสียออกจากอาคารบ้านเรือนและสิ่งปลูกสร้างอื่น อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพของน้ำและสิ่งแวดล้อม จึงสมควรที่ประชาชนจะต้องดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันในอาคารบ้านเรือน เพื่อดักจับไขมันและน้ำมันต่างๆ ก่อนจะระบายลงสู่แหล่งระบายน้ำหรือแหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติ เพราะไขมันและน้ำมันเป็นสาเหตุหนึ่งของการทำให้เกิดน้ำเสีย ดังนั้น เทศบาลตำบลโพหนอง จึงจำเป็นต้องตราเทศบัญญัตินี้

เทศบัญญัติเทศบาลตำบลโพหนอง
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ.๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรตราเทศบัญญัติเทศบาลตำบลโพหนอง เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมัน
บำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ.๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๐(๓) มาตรา ๖๐ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล
พ.ศ.๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ.๒๕๖๒ ประกอบกับมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐(๓) และ
มาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ เทศบาลตำบลโพหนองจึงตราเทศบัญญัติไว้
โดยความเห็นชอบของสภาเทศบาลตำบลโพหนอง และโดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เทศบัญญัตินี้เรียกว่า “เทศบัญญัติเทศบาลตำบลโพหนอง เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมัน
และระบบบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ เทศบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาลตำบลโพหนอง เมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผย
ณ สำนักงานเทศบาลตำบลโพหนอง แล้วเจ็ดวัน

ข้อ ๓ บรรดาเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ ข้อบังคับ กฎ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งอื่นใด
ของเทศบาลตำบลโพหนอง ในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในเทศบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับเทศบัญญัตินี้ ให้ใช้
เทศบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในเทศบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน ร้านค้า ร้านอาหาร สำนักงานหรือสิ่งปลูกสร้างอย่าง
อื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าไปอยู่อาศัยหรือใช้สอยได้

“บ่อดักไขมัน” หมายความว่า สิ่งที่ใช้แยกจากพวกน้ำมันและไขมันออกจากน้ำหรือน้ำเสียซึ่ง
ผ่านการใช้แล้ว

“การระบายน้ำ” หมายความว่า การผันน้ำ การปล่อยน้ำ การเทน้ำ การสาดน้ำ หรือ
การกระทำอื่นใดที่เป็นการถ่ายเทน้ำ

“แหล่งระบายน้ำ” หมายความว่า ทางหรือท่อระบายน้ำ ลากระโดง ลาราง คู คลอง แม่น้ำ
ทะเลและแหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่เป็นของเอกชนซึ่งมีทางเชื่อมต่อหรือสามารถ
ไหลไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติได้

“น้ำเสีย” หมายความว่า ของเสียที่อยู่ในสภาพเป็นของเหลว รวมทั้งมวลสารที่ปะปน หรือ
ปนเปื้อนอยู่ในของเหลวนั้น

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรีตำบลโพหนอง หรือผู้ที่นายกเทศมนตรี
ตำบลโพหนอง มอบหมาย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ปลัดเทศบาล และพนักงานเทศบาลอื่นๆ ที่เจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นแต่งตั้ง

ข้อ ๕ เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำ
และยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น

ข้อ ๖ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ ติดตั้งบ่อดักไขมันและระบบระบายน้ำเสียตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการปลูกสร้างใหม่ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันและระบบระบายน้ำเสียสำหรับอาคารนั้น ให้แล้วเสร็จก่อนเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอย และหากอาคารใดอยู่ระหว่างการปลูกสร้างใหม่หรือได้ดำเนินการก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก่อนวันที่เทศบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ก็ให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันและระบบระบายน้ำเสียเช่นเดียวกัน

ข้อ ๗ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าตรวจอาคารและบริเวณที่ตั้งอาคารในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก

(๒) สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันและระบบระบายน้ำเสียให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

ข้อ ๘ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองตามข้อ ๖ ทำการดูแล รักษา เก็บขนน้ำมันหรือไขมันในบ่อดักไขมันไปกำจัดและซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามปกติ

ข้อ ๙ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามข้อ ๗ (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๑๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๗ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๑๑ ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมันและแบบถังดักไขมัน ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ห้ายเทศบัญญัตินี้

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน ถึงการปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้

ข้อ ๑๓ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการพิจารณาเวนการปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้ ตามความจำเป็นและความเหมาะสมของอาคารและพื้นที่บางแห่ง อาทิเช่น พื้นที่บนภูเขา พื้นที่เกษตรกรรม หรือพื้นที่ในชนบท เป็นต้น

ข้อ ๑๔ ให้นายกเทศมนตรีตำบลโพหนอง รักษาการตามเทศบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการเป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายบุรชาติ สวัสดิ์พละ)

นายกเทศมนตรีตำบลโพหนอง

เห็นชอบ

ลงชื่อ

(นายชนาส ชัชวาลวงศ์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด
ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมัน ตามข้อ ๑๑ เทศบัญญัติเทศบาลตำบลโพหนอง
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันและระบบบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๕

บ่อดักไขมันสามารถก่อสร้างได้หลายแบบ เช่น

๑. บ่อดักไขมันแบบใช้วงขอบของซีเมนต์

๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่

๓. บ่อดักไขมันสำเร็จรูป

การติดตั้งขึ้นอยู่กับความเหมาะสม โดยคิดจากปริมาณน้ำเสียที่เกิดจากครัว ห้องน้ำ ลานซักล้าง และสภาพของพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้าง

วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน

๑. บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

๑.๑.๑ ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

๑.๑.๒ ทรายหยาบและทรายละเอียด

๑.๑.๓ เหล็กเส้นกลม RB ขนาด $\varnothing$ ๙ มม.

๑.๑.๔ วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป (ในท้องตลาดมีจำหน่ายโดยทั่วไป)

- มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๐.๘๐ ม. สูง ๐.๓๐-๐.๔๐ ม.

- มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๑.๐๐ ม. สูง ๐.๓๕-๐.๔๐ ม.

- มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๐.๘๐ ม. สูง ๐.๔๐-๐.๔๕ ม.

๑.๑.๕ ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อเข้า ขนาด $\varnothing$ ๗๕ มม. หรือตามรูปแบบหรือขนาดใหญ่กว่าท่อน้ำออก ขนาด $\varnothing$ ๑๐๐ มม. หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก. ๑๗-๒๕๓๒)

๑.๒ วิธีการก่อสร้าง

๑.๒.๑ ขุดดินลึกลงไป โดยระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ) โดยขุดหลุมให้มีเส้นผ่านศูนย์กลางของหลุมใหญ่กว่าขนาดของวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปประมาณ ๕๐ ซม. โดยรอบหรือพอสมควร เมื่อขุดได้ระดับแล้วให้ดูว่าดินก้นหลุมมีความแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบก้นหลุม บดอัดแน่นความหนาประมาณ ๑๐ ซม. ได้เลย

๒) กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็มไม้ขนาด $\varnothing$ ๔-๘ นิ้ว ยาว ๓.๐๐ ถึง ๖.๐๐ ม. แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ ซม. ให้เสาเข็มพันทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒-๓ ซม.

๑.๒.๒ ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด $\varnothing$ ๙ มม. เป็นตะแกรงวงกลม ระยะห่าง ๒๐ x ๒๐ ซม. (ตามรูปแบบ)

๑.๒.๓ เทคอนกรีต อัตราส่วน ๑ : ๒ : ๔ หนา ๑๐ ซม. โดยให้เนื้อคอนกรีตก้นหลุมที่เตรียมไว้ โดยตั้งวงของซีเมนต์ หากเป็นแบบปิดกั้นก็ให้วางได้เลย แต่ถ้าเป็นวงขอบซีเมนต์ธรรมดา เมื่อวางแล้วให้ทำการยาแนวด้วยปูนทรายที่ก้นวงขอบซีเมนต์เพื่อป้องกันรั่วซึม

จากนั้นเอวางของซีเมนต์วางซ้อนทับตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ แล้วยาแนวรอบต่อตามรูปแบบโดยอัตราส่วนผสมปูนทรายยาแนว ปูน : ทราย เท่ากับ ๑:๑ พร้อมทั้งทำการเจาะต่อระบายน้ำตามรูปแบบ กลบฝังดินโดยรอบตัวบ่อให้แน่นแล้วปิดฝาปูนท้องตลาด

๑.๒.๔ การต่อน้ำเข้า และน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อน้ำทั้งที่ออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่นๆ ที่มีไขมันเกาะติด โดยใช้ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาดขึ้นอยู่กับรูปแบบหรือความเหมาะสม แต่ขนาดของท่อต้องไม่เล็กกว่าท่อเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อด้วยท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาด (ตามรูปแบบ) หรือใหญ่กว่าโดยให้ต่อน้ำที่ออกจากบ่อดักไขมันได้ดี

๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๒.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

๒.๑.๑ ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

๒.๑.๒ ทรายหยาบ

๒.๑.๓ เหล็กเส้นกลม RB ขนาด Ø ๙ มม.

๒.๑.๔ ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อเข้า ขนาด Ø ๗๕ มม. หรือตามรูปแบบหรือขนาดใหญ่กว่าท่อน้ำออก ขนาด Ø ๑๐๐ มม. หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก.๑๗-๒๕๓๒)

๒.๒ วิธีการก่อสร้าง

๒.๒.๑ ขุดดินลึกลงไปโดยระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งกำเนิดน้ำเสียมาเข้าท่อน้ำบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ) โดยขุดให้มีความกว้างโดยรอบขนาดของบ่อ คสล. ประมาณ ๐.๘๐ - ๑.๐๐ ม. หรือตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับแล้วควาดินก้นหลุมมีความหนาแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักไขมัน คสล. ได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังนี้

๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ให้ทำการใส่ทรายหยาบก้นหลุมบดอัดแน่นความหนาประมาณ ๑๐ ซม. ได้เลย

๒) กรณีมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็ม (ขนาดของเสาเข็มให้เป็นไปตามหลักทางด้านวิศวกรรมโยธา) แล้วใส่ทรายรองพื้นที่อัดแน่น ความหนา ๑๐ ซม. ให้หัวเสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒-๓ ซม.

๒.๒.๒ ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด Ø ๙ มม. ฐานและโครงสร้างของตัวบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ)

๒.๒.๓ เทคอนกรีตอัตราส่วน ๑ : ๒ : ๔ ที่ฐานพื้นบ่อดักไขมันก่อน โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มหัวเสาเข็มพื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ ซม.

๒.๒.๔ ประกอบแบบต้องใช้ไม้แบบที่มีผิวเรียบไม่บิดงอ แล้วยึดค้ำยันแบบให้แน่นหนา ป้องกันการไม่ให้ไม้แบบระเบิดหรือโก่งงอเสียรูป จากนั้นให้ทำการเอาน้ำสะอาดรดไม้แบบให้ทั่วจึงทำการเทคอนกรีตอัตราส่วน ๑ : ๒ : ๔ ลงไปในไม้แบบโครงสร้างและให้ทำการกระทุ้งคอนกรีตไปด้วย เพื่อไม่ให้คอนกรีตนั้นเป็นฟองอากาศเพราะจะมีการรั่วซึมได้

๒.๒.๕ การถอดไม้แบบ ให้ทำการถอดไม้แบบได้หลังจากเทคอนกรีต ประมาณ ๓ - ๕ วัน แล้วให้ตรวจสอบดูว่ารอยร้าวหรือไม่ ถ้ามีให้ทำการอุดทันที

๒.๒.๖ การต่อน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อน้ำทิ้งที่ออกจากจุดปรุงอาหาร หรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่นๆ แต่ต้องไม่มีขนาดเล็กกว่าของเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อดักไขมันไปลงแหล่งระบายน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลอง ตามพื้นที่นั้น ๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำเพื่อให้มีการระบายน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อดักไขมันได้ดี

รายละเอียดประโยชน์และคุณสมบัติของบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย

บ่อดักไขมันเป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลปนไปกับน้ำทิ้ง และช่วยดักเศษอาหารด้วยในตัวโดยตัวบ่อ โดยต้องติดตั้งตะแกรงดักขยะก่อนเข้าบ่อดักไขมันเพื่อให้สามารถเก็บซากเศษอาหารทิ้งและทำความสะอาดได้ ส่วนน้ำจะไหลผ่านตะแกรงเข้าบ่อดักไขมัน คือ จะขังน้ำเสียไว้ระยะหนึ่ง เพื่อได้ไขมันและน้ำมันที่ปะปนอยู่ในน้ำลอยขึ้นมาบนผิวน้ำซึ่งเมื่อสะสมจนมีปริมาณมากก็สามารถดักออกไปทิ้งได้ ส่วนน้ำที่ถูกแยกเอาไขมันออกก็จะไหลออกทางช่องระบายน้ำต่อไป

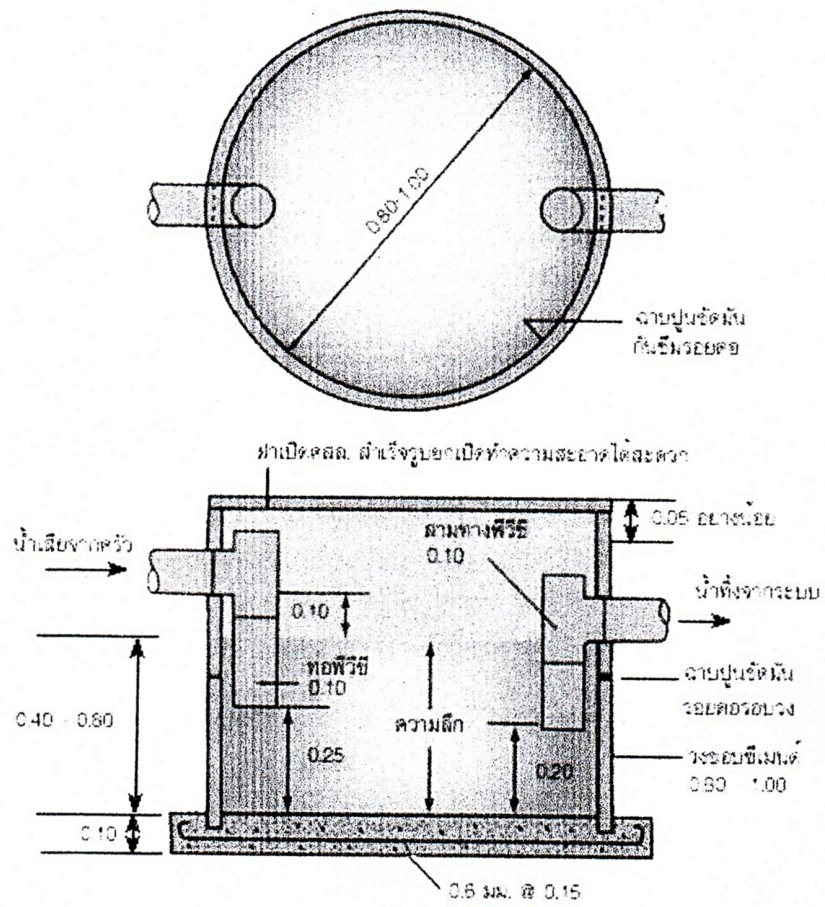
รูปแบบบ่อดักไขมัน มี ๒ รูปแบบ แบ่งตามความเหมาะสมได้ดังนี้

๑. บ่อดักไขมันแบบวงของซีเมนต์การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับบ้านเรือนทั่วไปและสถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก เช่น ร้านอาหาร โดยประยุกต์ใช้วงของซีเมนต์สำเร็จรูปมาทำเป็นบ่อดักไขมันได้การติดตั้งฝังไว้บนพื้นดินหรือใต้ดินและกักเก็บน้ำเสียได้อย่างน้อย ๖ ชม.

๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับสถานที่ประกอบการขนาดใหญ่ เช่น ภัตตาคาร ศูนย์อาหาร โรงอาหารและตลาด การติดตั้งโดยสร้างบ่อดักไขมันบนพื้นที่และสถานกักเก็บน้ำเสียอย่างน้อย ๖ ชม.

การใช้งานและการดูแลรักษา

๑. ต้องติดตั้งและแกรงดักขยะก่อนเข้าบ่อดักไขมัน
๒. ต้องไม่ทะลวงหรือแทงผลักให้เศษขยะไหลผ่านตะแกรงเข้าไปในบ่อดักไขมัน
๓. ต้องไม่เอาตะแกรงดักขยะออกไม่ว่าจะชั่วคราวหรือถาวร
๔. ต้องหมั่นคอยเศษขยะที่ดักกรองไว้ได้หน้าตะแกรงออกสม่ำเสมอ
๕. ห้ามเอาน้ำจากส่วนอื่นๆ เช่น น้ำล้างมือ น้ำอาบ น้ำซักผ้า น้ำฝน ฯลฯ เข้ามาในบ่อดักไขมัน
๖. ต้องหมั่นดักน้ำมันออกจากบ่อดักไขมันอย่างน้อยทุกสัปดาห์ น้ำมันที่ดักได้ให้ใส่ภาชนะปิดมิดชิดและรวมไปกับขยะมูลฝอยเพื่อให้รถเทศบาลนำไปกำจัดต่อไป
๗. หมั่นตรวจดูท่อระบายน้ำที่รับน้ำจากบ่อดักไขมัน หากมีไขมันอยู่เป็นก้อนหรือคราบ ต้องทำตามข้อ ๖ ถูขึ้นมากกว่าเดิม

บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์สำหรับบ้านพักอาศัย

บ่อตกไขมันแบบสร้างในที่สำหรับอาคารขนาดใหญ่

ขนาดมาตรฐานบ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์สำหรับบ้านพักอาศัย				
จำนวน คน	ปริมาตรบ่อที่ ต้องการ(ลบ.ม.)	ขนาดบ่อ		จำนวนบ่อ (บ่อ)
		เส้นผ่าศูนย์กลาง	ความลึกน้ำ (ม.)	
๕	๐.๑๗	๐.๘	๐.๔๐	๑
๕-๑๐	๐.๓๔	๐.๘	๐.๗๐	๑
๑๐-๑๕	๐.๕๑	๑.๐	๐.๗๐	๑
๑๕-๒๐	๐.๖๘	๑.๒	๐.๖๐	๑
๒๐-๒๕	๐.๘๕	๑.๒	๐.๘๐	๑
๒๕-๓๐	๑.๐๒	๑.๐	๐.๗๐	๒
๓๐-๓๕	๑.๑๙	๑.๐	๐.๘๐	๒
๓๕-๔๐	๑.๓๖	๑.๒	๐.๖๐	๒
๔๐-๔๕	๑.๕๓	๑.๒	๐.๗๐	๒
๔๕-๕๐	๑.๗๐	๑.๒	๐.๘๐	๒

หมายเหตุ : ความสูงของวงขอบซีเมนต์ทั่วไปประมาณ ๐.๓๓ ม. ดังนั้นถ้าหากความลึกน้ำ = ๐.๔๐ ม. จึงต้องซ้อนกันอย่างน้อยสองวง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความสูงของระดับฝาบ่อด้วย

ขนาดมาตรฐานบ่อดักไขมันแบบสร้างในที่สำหรับอาคารขนาดใหญ่				
ขนาดพื้นที่ ตารางเมตร	ปริมาตรบ่อที่ ต้องการ	ขนาดบ่อ		
		ความลึก (ม.)	ความกว้าง (ม.)	ความยาว (ม.)
๑๐	๐.๑๙	๐.๔๐	๐.๕๐	๑.๐๐
๑๐-๒๕	๐.๔๗	๐.๖๐	๐.๖๐	๑.๓๐
๒๕-๕๐	๐.๙๔	๐.๗๕	๐.๘๐	๑.๖๐
๕๐-๗๕	๑.๔๑	๐.๗๕	๑.๐๐	๒.๐๐
๗๕-๑๐๐	๑.๘๘	๐.๘๐	๑.๑๐	๒.๒๐
๑๐๐-๑๒๕	๒.๓๕	๐.๘๕	๑.๒๐	๒.๔๐
๑๒๕-๑๕๐	๒.๘๒	๐.๙๐	๑.๒๐	๒.๖๐
๑๕๐-๑๗๕	๓.๒๙	๑.๐๐	๑.๓๐	๒.๖๐
๑๗๕-๒๐๐	๓.๗๖	๑.๐๐	๑.๓๕	๒.๘๐

หมายเหตุ : ในกรณีที่ต้องการสร้างด้วยวงขอบซีเมนต์ ให้เทียบใช้กับปริมาตรบ่อของวงขอบขนาดต่างๆ ตามตารางข้างบน สำหรับอาคารขนาดใหญ่ต้องเพิ่มจำนวนบ่อให้ได้ปริมาตรรวมเท่ากับปริมาตรบ่อที่ต้องการ

ตามมาตรฐานบ่อดักไขมันของ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม